

Sergej Kraigher ves dan med nami

V ČAST IN PRIJETNO DOLŽNOST JE BILO VSEM, KI SMO IMELI PRILOŽNOST SODELOVATI PRI CELODNEVNEM OBISKU SERGEJA KRAIGHERJA OBČINI VIČ-RUDNIK.

Dne 17. marca je tov. Kraigher namenil ves dan resnično delovnemu in ne le vljudnostnemu obisku naše občine. Zjutraj si je najprej ogledal tovarno Ilirija, kot eno največjih podjetij v občini. Spremljali so ga predsednik občinske skupščine ing. Slavko Korbar, predsednik mestne skupščine ing. Miha Košak, podpredsednik občinske skupščine Stane Virtič, predsednik občinske konference SZDL ing. Janez Čemažar, direktor tovarne Miro Turk ter nekateri ostali predstavniki kolektiva tovarne in občinske skupščine.

V ILIRIJI O SAMOUPRAVLJANJU

Kraigher si je z zanimanjem ogledal proizvodnjo ter se podrobneje spoznal z gospodarskim položajem in perspektivnimi načrti podjetja. Posebej aktivno je sodeloval v daljšem razgovoru s predstavniki samoupravnih organov v kolektivu in z vodilnimi in strokovnimi delavci, ki je sledil ogledu tovarne. V svoji razpravi na koncu tega razgovora je največ pozornosti namenil vprašanjem v zvezi s samoupravnimi odnosi, odgovornostjo strokovnih delavcev in izvršilnimi organi samoupravljanja v podjetju. Ob sprejemu XV. ustavnega amandmaja so bila namreč povsod zelo različna gledanja na bodočo vlogo vodilnih strokovnih delavcev in samoupravnih organov. Zato

ga je posebej zanimalo, kako se ta vprašanja urejajo v kolektivu.

Med razgovorom je tudi poudaril pomembnost integracijskih procesov v takšni ali drugačni obliki.

V OTROSKEM VRTCU TRNOVO

Daljši čas se je Kraigher skupaj z nekaterimi družbenimi delavci v občini zadržal tudi v vzgojno varstveni ustanovi Trnovo. Vrtec je bil zgrajen šele pred kratkim in je bil prav za Dan žena izročen svojemu namenu. Skupaj so si ogledali prostore, nato pa se je Kraigher v daljšem razgovoru zanimal za vrsto vprašanj in problemov s katerimi se srečuje otroško varstvo. Upravnica te ustanove Anica List je poudarila zadovolj-

stvo kolektiva in staršev za skrb, ki jo družba sicer namenja temu področju, obenem pa opozorila na zaskrbljujoč problem ogromnega števila staršev, katerih otrok zaradi premajhnih kapacitet ne morejo sprejeti v ustanovo.

Soglasna ugotovitev na tem razgovoru je bila, da potrebe po otroškem varstvu tako naglo naraščajo, da s sredstvi proračunov teh problemov ne bo mogoče rešiti. Na podeželju samoiniciativno zbirajo občani velika finančna sredstva ter tako skupaj z denarjem proračuna rešujejo probleme šolstva, otroškega varstva, cest, elektrike, vodovoda itd. V Ljubljani, kjer imamo občani prav gotovo boljši življenjski standard, pa se še dokaj sramežljivo pogovarjamo o samoprispevku občanov in o prispevkih gospodarskih organizacij, da bi hitreje rešili probleme šolstva in otroškega varstva.

Z DRUŽBENIMI DELAVCI

V popoldanskem razgovoru s širšim političnim aktivom v občini je sodelovalo okrog 35 družbenih delavcev iz občine. Pogovor je zajel dokaj širok krog vprašanj in problemov. Od gospodarstva, urbanizma, zemljiške politike in komunalnega gospodarstva, kmetijstva, šolstva in otroškega varstva do dela in aktivnosti družbeno-političnih organizacij.

Skoraj največ pa smo se v razpravi zadržali na vprašanjih razvoja komunalne samouprave v občini, krajevnih skupnostih in v mestu. Velik razmah v aktivnosti in ustvarjalnem delu krajevnih skupnosti dobiva tu najbolj vidno mesto.

V bogatem prispevku, ki ga je v razpravi dal tov. Kraigher, je vlogo krajevnih skupnosti posebej poudaril. V zvezi s tem je predvsem poudaril nujnost, da se različni interesi in problemi občanov rešujejo tam, kjer jih je mogoče z aktivnim sodelovanjem občanov najbolj učinkovito reševati. To mora biti izhodišče, kadar govorimo o tem, katere naj bodo dolžnosti in pravice krajevne skupnosti, občine ali mesta. Praksa je že pokazala, da lahko vrsto problemov najbolj uspešno rešujemo v krajevnih skupnostih in z aktivnim vključevanjem vloge krajevnih skupnosti v oblikovanje programov in politike v občini. Vsa organizacija samouprave v občini mora temeljiti na krajevni skupnosti, kot osnovi samoupravnega sistema.

Zivahen razgovor, ki je trajal več ur, bi prav gotovo še ne bil zaključen, če bi k temu ne sili la pozna ura. Aktiv se je razšel z željo, da bi v bodoče imeli večkrat priložnost na podoben način izmenjati mnenje z najvišjimi predstavniki republike.

D. P.

ZIVEL 1. MAJ!

»NAŠA KOMUNA« ZOPET MED NAMI

Pred vami je spet vaša stara znanka — glasilo občinske konference SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik — »Naša Komuna«. V zadnjem desetletju je ustanovljena že drugič. Ne jemljimo tega za slabost. Jemljimo za znak trdoživosti občanovih zahtev po lastnem glasilu in občinski konference SZDL, ki je kljub večjemu pomanjkanju denarja in okorelosti političnega mišljenja, ki se je od časa do časa pojavljalo v zvezi s komunikacijskimi sredstvi, vedno vztrajala pri izhajanju lista. Takratna občinska skupščina je menila, da je »Naša komuna« tudi odvečen izdatek in jo po deset minutni skupščinski razpravi »obglavila«. Prav takrat ob reformnih dilemah in kopici nejasnosti na terenu, bi lahko prav ta lista z že zelo majhno mero političnega občutka uporabili kot odlično sredstvo za množično pojasnjevanje reformnih stališč. Seveda je tudi vprašanje, ali je »Komuna« v času svojega izhajanja, uspela opraviti med občani funkcijo, kakršno smo od nje pričakovali.

Z velikim prizadevanjem SZDL, sedanje občinske skupščine, vseh družbenopolitičnih organizacij in zagnanega entuziazma novega uredniškega odbora, je »Komuna« spet našla pot v vaše domove.

K ponovnemu rojstvu »Naše komune« je v veliki meri botrovalo spoznanje SZDL in občinske skupščine, da je občinski list nepogrešljiv, da je del sodobne politične dejavnosti. Zdaj kaže, da je do konca prodrlo spoznanje, da listi z velikimi nakladami ne morejo najti v svojih stolpcih dovolj mesta za drobne krajevne probleme, ki predstavljajo del občanovega življenja in pogosto tudi njegovo razpoloženje.

Zatorej bo »Komuna« predvsem vaš list. V delovni program lista smo vtkali prav vsa področja političnega, družbenega in gospodarskega dogajanja, ki bi kakor koli zadeval našega občana. Redno vas bomo seznanjali z delom družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine. Predvsem pa bomo nadaljevali z objavljanjem novic in problematiko iz vseh naših krajev. Postopno bomo obiskali vsako naše večje naselje. Naše stolpce bomo posvečali gospodarstvu in kmetijstvu. Vrata našega uredništva bodo vedno široko odprta vsakemu dopisniku in vsakemu dobronamernemu dopisu. Finančna sredstva za izhajanje časopisa so zagotovljena. Stroške zanj bo krila občinska konferenca SZDL.

Vse začenjamo torej znova in nujno potrebujemo vaše pomoči. Z vašim sodelovanjem bo vaš občinski list spet prihajal k vam enkrat na mesec. Prepričani smo, da ga boste sprejeli medse kot demokratično in samoupravno tribuno našega občana. Uredništvo

Miro Turk razkazuje visokemu gostu proizvodnjo

Občinska konferenca SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik

čestita občanom ob 27. aprilu — občinskem prazniku, 1. maju — prazniku dela in 9. maju — prazniku osvoboditve Ljubljane.

Čestitkam se pridružujejo vse občinske družbeno-politične organizacije, predvsem pa skupščine Ljubljana-Vič-Rudnik in uredništvo Naše komune.

Stanje in problemi zdravstvene službe v naši občini ali pa zdravje naših občanov

(Razgovor našega sodelavca Slavka Kobeta z vodjem zdravstvene službe dr. Milanom Hodaličem)

1. Vprašanje: Kako ocenjujete razvoj zdravstvene službe v naši občini po njeni reorganizaciji? Katere in kakšne so pozitivne posledice te reorganizacije in kje obstajajo še določene pomanjkljivosti?

Odgovor: Vaše vprašanje bi lahko posplošili za območje vsega mesta, kjer smo reorganizacijo tudi že izvedli. Toda, če upoštevamo samo našo občino, potem bi povedal tole:

Na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik je zdravstveno varstvo občana nazadovalo že precej pred integracijo. Ko je bilo treba zaradi reforme stisniti pas, se je to najbolj poznalo na zdravstvu, prosveti in kulturi. Zdravstvo v naši občini pa je bilo še zaradi neke druge okoliščine na slabšem. Občina je kot veste, precej obsežna in meri več kot 540 km². To dejstvo posredno vpliva na višino stroškov, kajti naš bivši zdravstveni dom Vič-Rudnik je moral na tem velikem teritoriju organizirati vse službe od dela v ambulanti, do dežurne službe, cepljenj in zdravstvenoposvetovalne službe. Pri tem pa je plačnik, to je zavod za socialno zavarovanje Ljubljana stalno vztrajal na stališču, da morajo na območju mesta Ljubljane veljati iste cene. No, Ljubljana pa je bila tudi občina Center z 8 km² in tudi Vič-Rudnik kot sem že dejal s 540 km². Kljub temu pa dokler se ni stanje okoli plačila storitev zdravstvenega varstva tako zaostrilo, so imeli občani naše občine pri manjšem številu naseljenih, več zdravnikov na razpolago kot jih imajo danes. V času najhujšega zategovanja pasu, smo morali ukiniti okulistično ambulanto, v kateri je bila čakalna doba največ 14 dni (danes je na Polikliniki nad 3 mesece), potem otološko ter dermatološko ambulanto. Tudi preventivi ni bilo prizanešeno. Predvsem smo morali po zunanjih posvetovalnicah skrbiti število ur na zadnji, možni minimum. Takšno stanje je podedoval integrirani zdravstveni dom Ljubljana, ki seveda zaradi pičlo odmerjenih sredstev tudi ni mogel storiti čudeža. Po integraciji je ostalo število ordinacijskih ur skoraj nespremenjeno, če pri tem seveda ne upoštevamo, da se je število občanov zaradi priseljevanja v novo zgrajene stanovanjske četrti, še povečalo. Kar pa zadeva samo integracijo, bi povedal tole:

Vsi, ki smo jo idejno pripravljali, med temi sem bil tudi jaz, smo si obetali predvsem napredek zaradi strokovne integracije ter manj zaradi administrativne. Na žalost v tem hotenju nismo popolnoma uspeli, kajti naravni zakon je, da se mora pri tako velikih zavodih kot je ZD Ljubljana, povečati administracijo zaradi komunikacijskih sistemov. Počasi uspevamo, da se vse službe v novem zdravstvenem domu približujejo enotni medicinski doktrini, v čemer vsekakor vidim napredek.

2. Vprašanje: Občani so na nekaterih nedavnih zborih volivcev izražali nezadovoljstvo predvsem nad še dolgo čakalno dobo tako v ambulantah splošne prakse kot tudi v specialističnih ambulantah. Kako bi lahko po vašem mnenju, če že ne povsem, pa vsaj do naj-

večje možne mere odpravili to upravičeno nezadovoljstvo občanov — zavarovancev? So morda po vašem mnenju vzroki za še dolgo čakalno dobo pomanjkanje strokovnih kadrov, prostorov in podobno, ali so ti vzroki drugje?

Odgovor: Čakanje v ordinacijah je danes največja rana našega zdravstva. Toda problem je preveč kompleksen, da bi ga rešili kar tako mimogrede v obliki odgovora. Čakanja v celoti ne bo moč odpraviti nikoli, kajti bolezen ima to slabo lastnost, da noče nikoli izbruhniti po naprej določenem programu. In če zbolijo več ljudi hkrati, bodo morali vedno, v vsakem primeru, v vsaki družbi in v vsakem sistemu malo počakati. Seveda pa bi se dalo z boljšo organizacijo, večjim številom zdravstvenih kadrov, z večjim številom ordinacij, to čakanje odpraviti do najmanjše možne mere. Toda za to večje število je potreben denar, potrebno je veliko denarja. Tega ni in tako pridemo do tiste zgodbe o možnarjih in cesarju, ko bi morali možnarji ob njegovem prihodu streljati, pa niso. Na vprašanje, zakaj niso, je odgovoril župan: »da nismo streljali, smo imeli 99 vzrokov. Prvi med njimi je, nismo imeli smodnika«. Vidite, tako tudi nam manjka pri 99 vzrokih za boljše zdravstvo tisti prvi: »nimamo dovolj denarja«. Mogoče le s to razliko, da bi se dalo v zdravstvu kljub temu s pametnimi reorganizacijskimi prijemi spremeniti marsikaj. Tako glomazna in brezplodna administracija, ki jo zahteva zavod za socialno zavarovanje in še vrsta drugih činiteljev, pisanje nakazil na primer za denar za obolelega zavarovanca, gotovo ne sodi v ambulanto splošne prakse, stane nedvoumno precej. Na drugi strani pa imamo premalo splošnih zdravnikov.

Morda samo še kot nameček k temu vprašanju: ko se v urbanističnem smislu planira novo naselje, se pri tem skoraj vedno pozablja na zdravstvo in njegovo dejavnost. To menda izvira še iz tistih časov, ko so nekateri mislili, da so bivši zdravstveni domovi, ki smo jih zgradili v Ljubljani tako veliki in tako luksuzni, da se nam sto let ne bo treba ukvarjati s tem vprašanjem. V resnici pa so bili že ob zgraditvi nekateri zdravstveni domovi funkcionalno premajhni za naloge, ki so bile pred njimi.

3. Vprašanje: Kaj lahko po vašem mnenju pričakujejo občani v novem sistemu zdravstva in zdravstvenega zavarovanja? Mislim na zakonske osnutke o zdravstvu in zdravstvenem zavarovanju ter o obveznem obsegu zdravstvenega varstva?

Odgovor: Novi zakon — tako menim — ne prinaša v tem pogledu kakih večjih izboljšav. Prej bi dejal, da je zakonodajalec skušal obseg zdravstvenega

varstva skrbiti. Toda tudi novi zakon, po mojem mnenju, ne more rešiti diskrepance, ki obstaja vse od osvoboditve pa do danes med pravicami zavarovancev in denarjem, ki ga imamo na razpolago za uresničitev teh pravic. Zadnji zakonski osnutek, ki je bil v razpravi v skupščini SR Slovenije, se je le nekoliko približal dejstvu, da si lahko privoščimo le tako zdravstveno varstvo, kolikor imamo zanj denarja, čeprav je tudi v novem zakonu precej deklarativnih postavk, ki še nimajo zagotovljene trdne finančne osnove. Morda bi bilo o vsem tem tudi preuranjeno soditi, kajti danes še nihče ne more predvidevati vsega, kar bo v novem zakonu dokončno postavljeno.

4. vprašanje: Na kraju dr. Hodalič, še povsem strokovno vprašanje: kakšno je zdravstveno stanje občanov v naši občini? V tej zvezi nas še posebej zanima, kako skrbijo gospodarske organizacije v naši občini za preventivno zdravstveno varstvo svojih delavcev, da bi na minimum omejile obratne nesreče in poklicna obolenja?

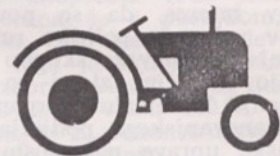
Odgovor: Zdravstveno stanje naših občanov se v bistvu ne razlikuje od zdravstvenega stanja v drugih ljubljanskih občinah. Morda smo glede tega nekoliko na slabšem zaradi tega, ker je v naši občini procentualno večje število kmečkih prebivalcev kot drugje. Za kmečko zdravstveno zavarovanje pa vemo, da se nikakor ne more izkoptati iz finančnih težav in da nudi svojim varovancem manj pravic kot jih nudi delavsko zavarovanje.

Obolevnost otrok, šolskih in predšolskih, je približno enaka kot po drugih občinah. Zato o kakšni posebni, specifični obolevnostni sliki naših občanov ne moremo govoriti.

Kar pa zadeva vaše vprašanje glede skrbi gospodarskih organizacij za zdravstveno varstvo delavcev, moram le-te brez dvoma pohvaliti tako glede razumevanja, ki ga imajo za zdravstvo kot glede števila takojimenovanih prednostnih ordinacij za svoje delavce. V občini skoraj ni večjega podjetja, ki še ne bi imelo svojega pooblaščenega zdravnika, ali ki se ne bi najintenzivnejše pripravljalo na to, da ga dobi. To je vsekakor pohvalno, posebno še zaradi tega, ker imam občutek, da prihaja v delovne kolektive vse bolj zavest, da je lahko le zdrav proizvajalec dober proizvajalec. Glede preprečevanja nesreč pri delu smo precej napredovali z nastavitvami tako imenovanih varnostnih tehnikov oz. inženirjev v podjetju. Na žalost pa kljub temu, da vemo, da botruje alkohol velikemu odstotku nesreč pri delu, nismo uspeli, da bi se bifeji in male pivnice zjutraj odpirale šele potem, ko bi bili delavci že na delu.

Zdravstveni dom Vič

Delovni kolektiv

Agrokombinata Barje

želi za občinski praznik — 27. april ter za praznik dela — 1. maj vsem članom kolektiva in vsem občanom ter poslovnim partnerjem obilo uspeha pri delu.

Utensilia

TOVARNA TEKSTILNIH POTREBŠČIN

LJUBLJANA, Dolenjska c. 83

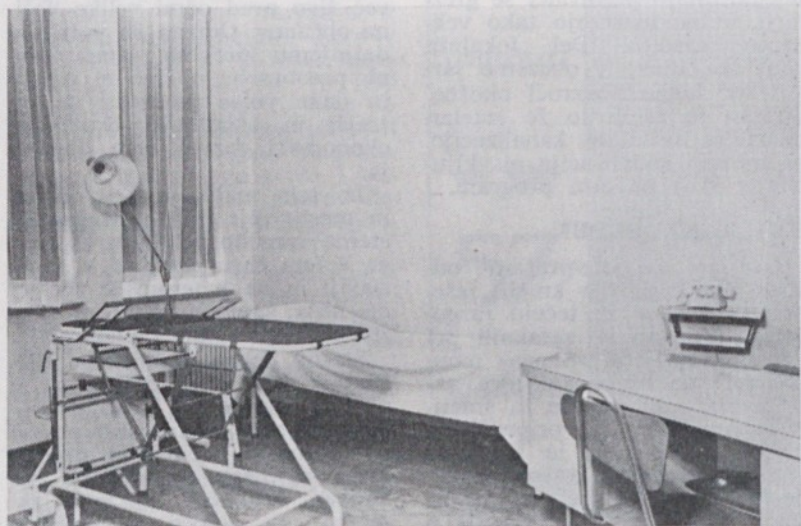
Oskrbujemo tekstilno industrijo s kvalitetnimi tkalskimi in predilniškimi utenzilijami doma in po svetu.

Za občinski praznik in praznik dela čestitamo vsem občanom in poslovnim prijateljem in jim želimo še več uspehov.

Silvaproduct

LJUBLJANA, Dolenjska c. 42

Ob občinskem prazniku ter prazniku dela želimo vsem občanom ter poslovnim prijateljem mnogo delovnih uspehov.

Notranjost zdravstvenega doma

